

GALAKTİK SUPERNOVA KALINTILARI;
NÖTR HİDROJEN SÜTUN YOĞUNLUĞU VE OPTİK EKSTENKSİYON
DEĞERLERİ, UZAKLIKLAR VE SIGMA-D ŞEMASI

AŞKIN ANKAY

Bazı astrofizik ve astronomi dergilerinin 1980-1993 arası yayımlanmış sayılarından Galaksimizde bulunan ikiyüz kadar supernova kalıntısından kırkyedi tanesi için nötr hidrojen sütun yoğunluğu değerleri, onbeş tanesi için optic ekstenksiyon değeri bulundu. Nötr hidrojen sütun yoğunluğu ve optic ekstenksiyon verilerini artırarak ve bunları yıldızlar için bulunan değerlerle karşılaştırarak bu yıldızlarla aynı doğrultudaki supernova kalıntılarının güneşe olan tahmini uzaklıklarını geliştirilecektir.

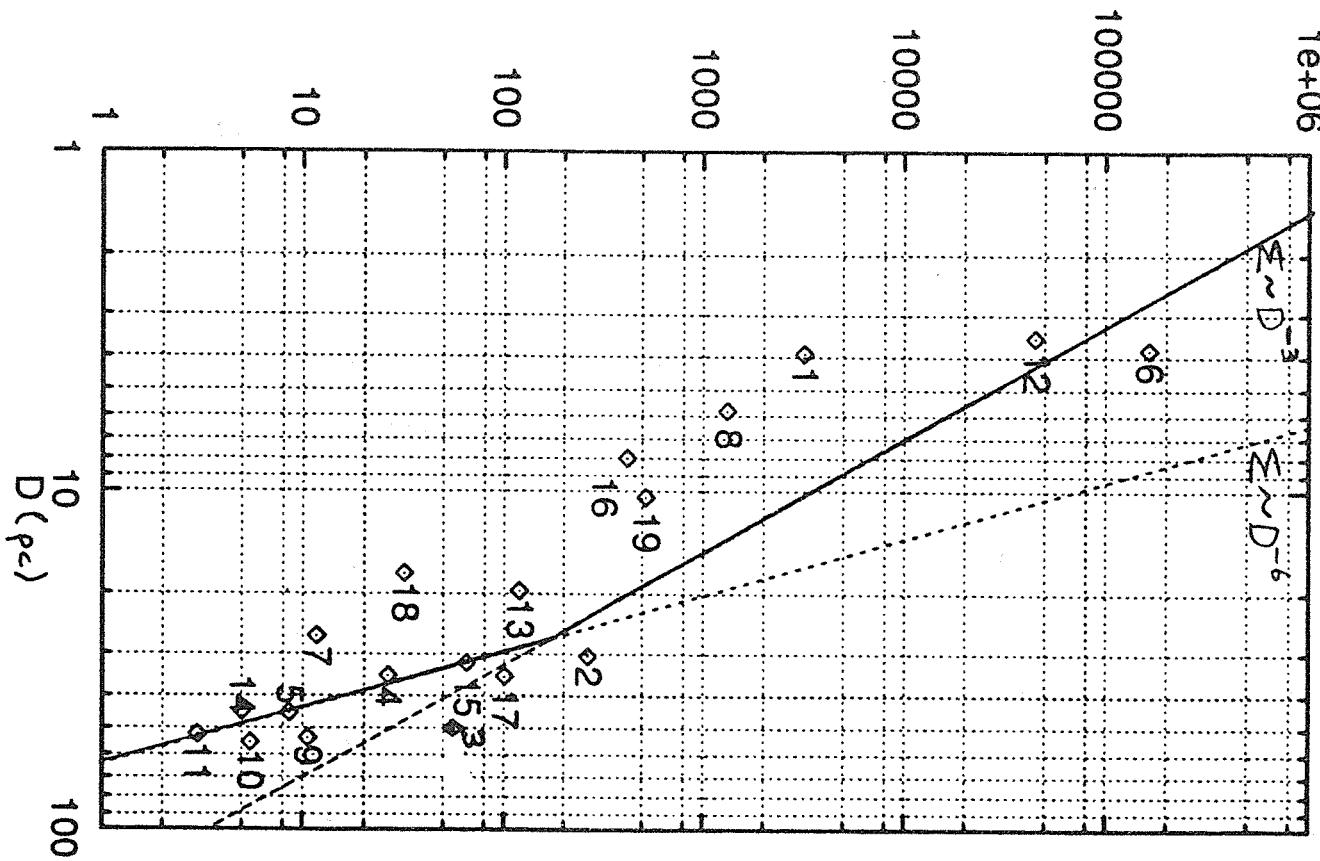
Yine çeşitli dergilerde son onbeş yılda çıkan yazılarından Galaktik supernova kalıntılarının, çeşitli yöntemlerle hesaplanmış, güneşe olan uzaklıklarını topladık. Bu Galaktik supernova kalıntılarının içinden, görece daha güvenilir yöntemlere dayanan uzaklık hesaplamaları olan ondokuz tanesini kalibratör olarak seçtik ve bunlar için elimizdeki verilere en uygun birer uzaklık kabul ettik. Bu uzaklıklarını ve Green(1993) Galaktik supernova kalıntıları katalogundaki ağı(1 GHz deki) ve açısal çap değerlerini kullanarak yüzey parlaklığına karşı doğrusal çap şeması çıkardık.

Yüzey parlaklığı-Dogrusal çap şemasından diğer Galaktik supernova kalıntıları için uzaklıklar bulup, bu uzaklıkları, diğer yöntemlerle hesaplanan uzaklıklarla karşılaştırdığımızda görüyoruz ki, şemadan çıkardığımız değerlerle diğer değerler arasında bazen büyük farklar olabilmektedir. Buna rağmen, uzaklıklar hakkında elimizde bilgi olmayan Galaktik supernova kalıntıları için Yüzey parlaklığı-Dogrusal çap şeması kabaca bir uzaklık tahmininde kullanılabilir.

α	δ	Name	d (kpc)	$\Sigma_{max} \times 10^{-11}$ ($W m^{-2} Hz^{-1} ster^{-1}$)	D(pc)
4.5	6.8	Kepler	4.5	3177.2	3.9
6.4	-0.1	W28	2.5	264.5	30.5
8.7	-0.1	W30	3.8	60.0	50.0
54.4	-0.3	HC40	3.0	26.3	34.8
74.0	-8.5	Cygnus L.	0.8	8.6	45.0
III.7	-2.1	Cas A	2.6	I 63744.0	3.8
II 6.9	0.2	CTB I	2.7	II.7	26.6
I 20.1	1.4	Tycho	2.5	I 317.0	5.8
I 32.7	1.3	HB 3	2.3	I 0.6	53.4
I 66.0	4.3	VRO 42.05.01	4.2	5.5	55.0
I 80.0	-1.7	S I47	1.0	3.0	52.2
I 84.6	-5.8	Crab N.	2.0	44720.0	3.5
I 89.1	3.0	IC 443	1.5	II 8.9	I 9.6
205.5	0.5	Monoceros	0.7	5.0	44.7
260.4	-3.4	Puppis A	2.0	65.2	32.0
290.1	-0.8	MSH II-6IA	2.2	421.4	8.0
320.4	-1.2	RCW 89	4.2	I 00.3	36.5
327.6	14.6	SN I006	2.0	31.8	I 7.4
332.4	-0.4	RCW I03	4.0	520.2	I 0.4

$$\text{Sigma} \times 10^{-22} (\text{W m}^{-2} \text{Hz}^{-1} \text{ster}^{-1})$$

Sigma-D Relation

- 1) Kepler
- 2) W28
- 3) W30
- 4) HC40
- 5) Cygnus
- 6) Cas A
- 7) CTB 1
- 8) Tycho
- 9) HB 3
- 10) VRO 42.05.01
- 11) S 147
- 12) Crab
- 13) IC 443
- 14) Monoceros
- 15) Puppis A
- 16) MSH 11-61A
- 17) RCW 89
- 18) SN 1006
- 19) RCW 103